

Ministerstvo pro místní rozvoj
Národní orgán pro koordinaci

Výsledky evaluace JNR a evaluace ZMV

Kateřina Gregorová, MMR-NOK

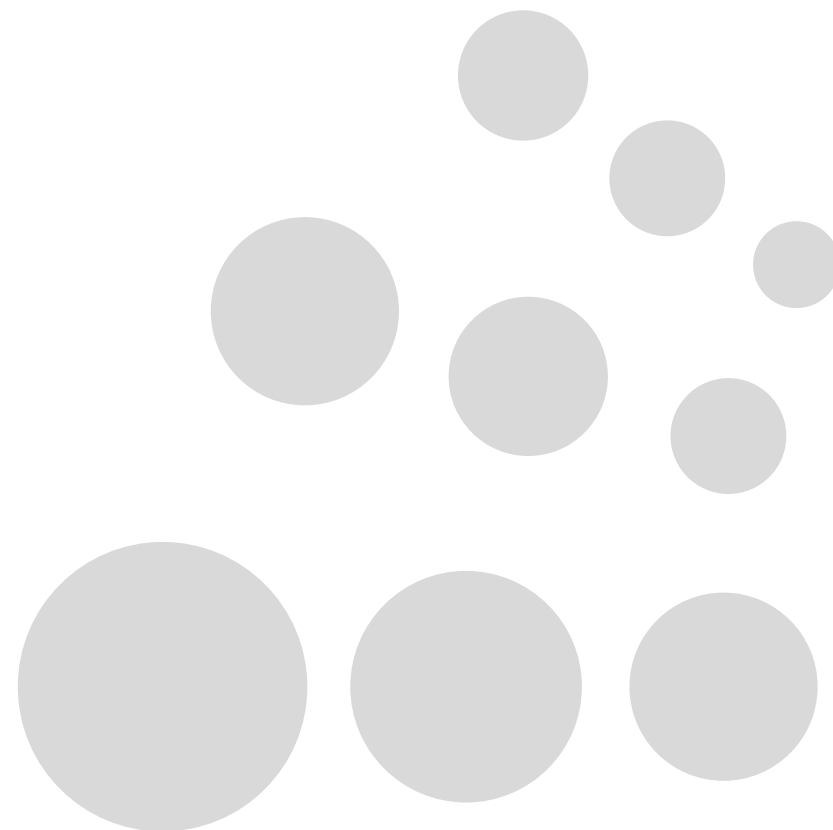
1. prosince 2025

Spolufinancováno
Evropskou unií

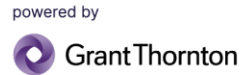

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Kontext evaluací

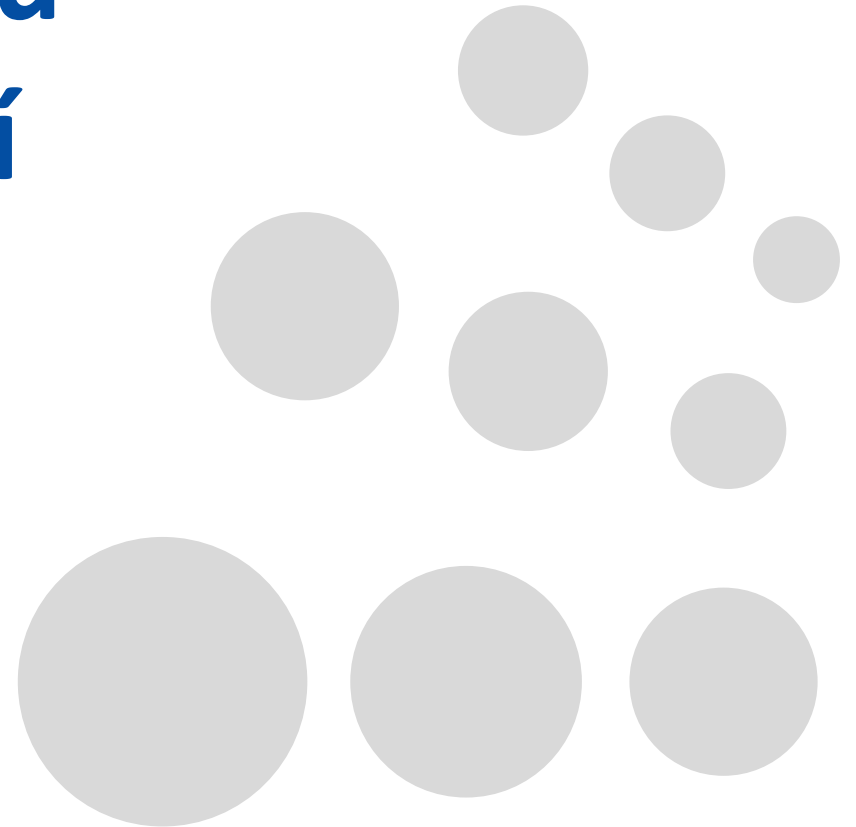
- Zadavatelem – Ministerstvo pro místní rozvoj – Národní orgán pro koordinaci, Evaluační jednotka NOK
- Dodavatelem – Naviga Advisory and Evaluation

- Realizace na základě Rámcové dohody *Procesní evaluace JNR v letech 2024 až 2028*
- Evaluace realizovány jako první dvě zadání v rámci této Rámcové dohody

**Zpětná vazba k JNR
2021-2027 pro přípravu
metodického prostředí
fondů EU 2028+**

Cíl evaluace

- Promítnou do přípravy a nastavování JNR 2028+ poznatky a zkušenosti získané z implementace JNR 2021-2027
- Eliminovat hlavní nedostatky systému, a naopak maximálně využít osvědčená nastavení
- Najít cesty, jak metodické prostředí zjednodušit či vylepšit
 - a to jako na úrovni legislativní (české i evropské), tak na úrovni JNR a řídicí dokumentace programů
- **6 evaluačních otázek - zaměření:**
 - Úzká místa a bariéry stanovená v JNR i nad rámec JNR
 - Osvědčená či pozitivně hodnocená pravidla a postupy stanovená v JNR i nad rámec JNR
 - Limity národní a evropské legislativy
 - Doporučení

Klíčová zjištění k úrovni JNR

- **Evoluce JNR - Vítaný posun, ale někdy také zdroj komplikací**
 - ŘO jednomyslně vítají flexibilitu JNR, která **umožňuje reflektovat specifika programů** i cílových skupin
 - Části příjemců ale způsobuje komplikace - časté „stížnosti“ na odlišné přístupy a nízkou harmonizaci, zvláště u zkušenějších příjemců
 - Celkově pozitivní zpětná vazba vůči JNR – **dostatečný rámec**, dobrá komunikace při řešení nestandardních situací; nedostatky spíše na úrovni konkrétních detailů (např. chybějící metodický postup), než vůči systému jako takovému
- **Osvědčené nástroje**, jako jsou harmonogramy výzev či vzorkování, **zjednodušují administrativu** a zvyšují efektivitu práce
- **Nedostatečně využitý potenciál digitalizace**
- **Nesjednocený výklad** některých pravidel vede k neharmonizovaným řešením

Hlavní závěry pro úroveň ŘO a OP

- **Pozitivně je hodnoceno** zavedení zjednodušených metod vykazování, semináře pro žadatele, koordinační schůzky ŘO a regionální spolupráce, posilující důvěru a jednotnost rozhodování.
- **Výzvou zůstává** zdlouhavé hodnocení projektů a formalistické požadavky, které zvyšují administrativní zátěž
 - Většina respondentů vnímá hodnoticí proces jako delší, než očekávali, případně jej hodnotí jako nepřiměřeně dlouhý.
 - V některých případech jsou pravidla dle příjemců nastavena přísněji, než vyžaduje legislativa nebo JNR.
- **Problémem je** také **roztříštěnost kontrol a auditů** a chybějící centrální databáze dotační podpory.
- **Limity legislativy** stále brání plnému zjednodušení procesů, ale připravovaný **zákon o kontrole a řízení** nabízí nové možnosti pro změnu.

Vybraná doporučení

- Doplnit některé metodické pokyny a harmonizovat přístupy řídicích orgánů
- Posílit důraz na analýzu rizik
- Jednotlivé metodické pokyny upravit v návaznosti na legislativu od roku 2027 (zejména v oblasti kontrol)
- Posílit digitalizaci, využívání veřejných registrů, případně i nástrojů umělé inteligence
- Zaměřit se na analýzy absorpční kapacity
- Využívat u hodnocení standardních projektů objektivní kritéria
- Upravit rozpočtová pravidla

Metody sběru dat

- Desk research
- Hlubkové rozhovory – se zkušenými žadateli a příjemci podpory, s gestory metodik / metodických oblastí a zástupci horizontálních institucí (MMR-NOK, MF-PO, MF-AO, MF-CHJ)
- Dotazníková šetření:
 - Veřejná konzultace - DŠ mezi žadateli a příjemci
 - DŠ mezi uživateli metodik, tj. mezi pracovníky ŘO/ZS a MF
- Fokusní skupiny - 4 FS (zástupci ŘO/ZS)
- Diskuzní workshop (formou kulatých stolů)

Hodnocení aplikace zjednodušených metod vykazování

Cíl evaluace

- Hlavním cílem bylo „zhodnocení, zda díky ZMV dochází ke zjednodušení a jak je dané zjednodušení vnímáno ze strany zainteresovaných subjektů (...)“
 - Jaká zjednodušení jsou skutečně pozorována?
 - Co by pomohlo efektivnějšímu využívání ZMV?
 - Kde je prostor pro širší využití ZMV a zavedení FNN (financování nesouvisející s náklady)?
- Ověřována byla hypotéza:
Aplikace zjednodušených metod vykazování vede ke zjednodušení administrace podpory jak na straně článků implementační struktury, tak na straně příjemců podpory.

Celkové zhodnocení

- **ZMV jsou efektivním nástrojem pro snížení administrativní zátěže na straně příjemců i poskytovatelů podpory, nejsou ale vhodné v každé situaci.**
- ZMV šetří čas a náklady
- ZMV přispívají ke snížení chybovosti a zefektivňují kontroly
- ZMV nejsou vhodné v případě vysoké heterogenity podpory a nákladové diverzity
- Využití potenciálu ZMV brání především nedostatečná harmonizace, složitá administrativní příprava a také některé legislativní bariéry

Současný stav využití ZMV a FNN v ČR

- **Zjednodušené metody vykazování** – dle ON: jednotkové náklady, jednorázové částky, paušální financování
- **Financování nesouvisející s náklady (FNN)**: nástroj se (prozatím) v žádném z operačních programů v ČR nevyužívá, v kontextu EU se postupně rozšiřuje
- **9 z 10 operačních programů využívá ZMV** (výjimkou OPD)
- **Napříč výzvami a programy je patrná značná rozmanitost v rozsahu využití** – od výzev, kde ZMV pokrývají veškeré výdaje projektu, po případy, kde se používají pouze pro nepřímé náklady
- **Aplikace ZMV se výrazně liší mezi jednotlivými OP** – výrazně intenzivnější v případě OP Z+ nebo OP JAK, kde jsou ZMV často dominantní způsob implementace výzev, jiné OP využívají omezeněji

Přidaná hodnota ZMV – další postřehy

- Výhodu v podobě snižování nákladů na administrativu zdůrazňují v nejvyšší míře příjemci z oblasti veřejné správy a neziskové organizace
- Čím větší část výdajů projektu je realizována prostřednictvím ZMV, tím výrazněji a jednoznačněji příjemci pocítují tyto přínosy
- Odpadá především dokládání účetních dokladů
- ZMV mají i “psychologický” dopad úspory administrativní zátěže

Vybraná doporučení

- Připravit jednotné metodiky a katalog jednotkových nákladů, vzorové šablony atd.
- Centralizovat přípravu a implementaci ZMV/FNN, vytvořit národní kompetenční centrum
- Harmonizovat napříč programy nastavení ZMV pro podobné typy nákladů/pozic
- Připravit a prosazovat řešení legislativních bariér
- Tam, kde je to vhodné, iniciovat ve spolupráci s dalšími členskými státy EU přijetí delegovaných aktů pro ZMV
- Prostor pro další rozšiřování ZMV? - V současném programovém období lze najít spíše ojediněle

Metody sběru dat

- Desk research
- Hloubkové rozhovory
- Dotazníková šetření:
 - šetření mezi příjemci využívajícími ZMV (vč. polských příjemců)
 - šetření mezi pracovníky ŘO/ZS
 - šetření v rámci případových studií
- Fokusní skupiny - celkem 3
- Případové studie
 - 2 případové studie v ČR
 - 4 zahraniční případové studie (FNN)

Ministerstvo pro místní rozvoj
Národní orgán pro koordinaci

Děkuji za pozornost

Kateřina Gregorová
Katerina.Gregorova@mmr.gov.cz

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

